

ဇီဝအဆိပ်နှင့်ခါတုအဆိပ်အန္တရာယ်

နော်ဝါးဝါးဖိုး

မတ်လ ၁ ရက်၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်

KNU နဲ့ရန်သူ(ကြံ့ခိုင်သိန်းစိန်အစိုးရ)အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးနောက်တကြိမ် တွေ့ဖို့ မန်းရောဘဇန် ၏သဘောထား (ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ရက်၊ ၂၀၁၂)စာထဲမှာပါတဲ့ အဆိပ်အသုံးပြုမှုကိုဖတ်ပြီးစစ်အတွင်းလက်နက်အသွင်အသုံးပြုတဲ့ အဆိပ်အကြောင်းပိုပြီးစိတ်ဝင်စားလာမိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျမသိသလောက် နဲ့နောက်ထပ်ရှာဖွေမှုတွေ ထပ်လုပ်ပြီးစာရေးမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ ပြီးတော့ တချို့မသိသေးတဲ့ ကရင်ပြည်သူလူထုအပါဝင် အဖွဲ့အသီးသီးကကရင်ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့လက်နက်ကိုင်ရဲဘော်တွေကိုကျမသိသလောက် ဖြန့်ဝေပေးချင်တဲ့ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ရေးရချင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဇီဝအဆိပ်ရောခါတုအဆိပ်ပါလက်နက်ထုတ်လုပ်တဲ့စက်ရုံမှာအသုံးပြုနေကြပါတယ်။ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတွေကလည်းဒီ အဆိပ်တွေရဲ့အစွမ်းအာနိသင်နဲ့တိုက်ခိုက်ခံရမယ့်ဘေးအန္တရာယ်ကိုကြောက်နေကြတာပါ။အထူးသဖြင့် ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ် နေတဲ့ကျမတို့ နိုင်ငံမှာတော့ ကာကွယ်ဖို့၊ ပညာပေးမှုနဲ့ ကုသဖို့ဆေးဝါးတွေအလုံအလောက်မရှိတော့ ဒီအဆိပ်တွေရဲ့ဘေးအန္တရာယ် ကပိုပြီးဆိုးရွားမှုရှိပါတယ်။

ခါတုအဆိပ်ကိုလက်နက်အနေဖြင့်အသုံးပြုနေတယ်ဆိုတာကတော့ လူတော်တော်များများသိကြမှာပါ။ ဇီဝအဆိပ်ကိုတော့ ကျမတို့ဘက်မှာတော့ အသိနည်းကြပါတယ်။ ခါတုအဆိပ် (လက်နက်) နဲ့ခါတ်ငွေ့ကိုတော့ ကမ္ဘာ့စစ်ကြီးအတွင်းမှာကျယ်ပြန့်စွာအသုံးပြုခဲ့ကြပါတယ်။ ဟစ်တလာခေါင်းဆောင်တဲ့ နာဇီအုပ်စုကြီးဟာလည်းခါတုခါတ်ငွေ့ကိုအသုံးပြုပြီး ဂျူးလူမျိုးတွေကိုသတ်ဖြတ်ခဲ့တာအားလုံးအသိပါပဲ။ လက်နက်သဖွယ်အသုံးပြုတဲ့ ခါတုအဆိပ် အမျိုးမျိုးရှိပါတယ်။

အဆိုးရွားဆုံးကအာရုံကြောရဲ့အဓိကအစိတ်အပိုင်းကိုဖျက်ဆီးတာကြောင့်အာရုံကြောကိုသေစေနိုင်ပါတယ်။ အဆိပ်ပြင်းထန်လွန်းရင်တော့ဆေးမမှီပဲဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အခုခေတ်သစ် အပင်အဆိပ်ဖြန်းဆေးဟာလည်းပဲဂျာမနီတွေရဲ့ အာရုံကြောခါတ်ငွေ့ ကနေအခြေခံထားပါတယ်လို့ ဖော်ပြချက်တစ်ခုမှာတွေ့ဖူးပါတယ်။ အခြားခါတုအဆိပ်တွေကတော့ အရေပြား၊ သွေး၊ အဆုပ်တို့ကိုဖျက်ဆီးပါတယ်။ ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းမှာတော့ရန်သူနှစ်ဘက်စလုံးကအသုံးပြု ခဲ့သလိုအီရန်နဲ့အီရပ်စစ်ပွဲမှာလည်းအသုံးပြုခဲ့ပါတယ်။

အနောက်နိုင်ငံမှာတော့ ဒီခါတုအဆိပ်ကိုအသုံးပြုပြီးအကြမ်းဖက်မှုကိုအရမ်းကြောက်ကြပါတယ်။ ခါတ်ငွေ့ပျံနဲ့မူကနေရာဒေသ၊ အပူချိန်၊ အပေါ်မူတည်ပြီးအချိန်တိုအတွင်းပျံနဲ့စေနိုင်တာကြောင့် လူပေါင်းမြောက်များစွာကိုဒုက္ခပေးစေပါတယ်။ ခါတ်ငွေ့ကိုအသုံးပြုမှု အဆိပ်က ပြင်းထန်တယ်၊ မြန်ဆန်တယ်၊ ခနတာအတွင်းအသက်ပေါင်းများစွာကိုသေစေနိုင်တယ်။ အထူးသဖြင့် လူအများစုဝေးတဲ့ နေရာတွေမှာအကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ဖို့ ရာခိုင်နှုန်းပိုများပါတယ်။ ကျမတို့ နိုင်ငံမှာလူလူအများစုဝေးတဲ့နေရာမှာပုံးပေါက်ခွဲပြီးအကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ခဲ့တာလည်းသာကေတစ်ခုပါပဲ။ ယူအဲန်စစ်သားတွေနေတိုးစစ်သားတွေ အဆိပ်ကိုကာကွယ်နိုင်ဖို့ ခေတ်မှီမျက်နှာဖုံးကိုစစ်မြေပြင်မှာအသုံးပြုကြတာတွေ့ရမှာပါ။

ဇီဝအဆိပ်ကခါတုအဆိပ်လိုအလွယ်တကူသိရှိဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ သူတို့တွေကအမှုံအမွှားလေးလိုပျံ့နှံ့တယ်။ ဇီဝအဆိပ်ရဲ့ထုထည်ကခါတုအဆိပ်လိုမများပေမဲ့ လူ့အသက်ပေါင်းမြောက်များစွာကိုဒုက္ခပေးနိုင်ပါတယ်။အနောက်နိုင်ငံတွေကဒီအဆိပ်ကိုပိုပြီးစိုးရိမ်မှုရှိကြပါတယ်။ဇီဝအဆိပ်ကိုတနည်းပြောရရင် ရောဂါပါပဲ။ ဇီဝအဆိပ် အသုံးပြုတိုက်ခိုက်မှုတွေဟာအသစ်ဆန်းအနေနဲ့ အခုခေတ်မှပေါ်လာတာမဟုတ်ပါဘူး။ အရင်ခေတ်ကတည်းကတင်နိုင်ငံနဲ့တင်နိုင်ငံစစ်ဖြစ်တဲ့အခါ ရန်သူဘက်ကိုသွားပြီးရောဂါဖြစ်စေတဲ့ အကောင်တွေကိုရန်သူနယ်မြေမှာသွားပစ်ပြီးရန်သူရဲ့အင်အားကိုဖြိုခွဲကြပါတယ်။ ဥရောပနိုင်ငံသားတွေ အမေရိကန်ကိုစတင်တိုက်ခိုက်တုန်းကလည်းအင်ဒီးယန်းလူမျိုးတွေအပေါ် ဇီဝလက်နက်သုံးပြီးကူးဆက်ရောဂါတွေဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ၁၇၆၃ ခုနှစ် ကတည်းက General Amherstဟာအင်ဒီးယန်းလူမျိုးတွေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာsmallpoxရောဂါ ကူးစက်မှုတွေကိုကော်ဇော၊ ဖျာနဲ့ လက်ကိုင်ပုဝါမှာထည့်ပြီးလက်ဆောင်အဖြစ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အင်ဒီးယန်းလူမျိုးမြောက်များစွာဒီရောဂါကူးစက်မှုကိုခံလိုက်ရပါတယ်။

အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်မှာလည်း UnionensArmyတွေအသုံးပြုတဲ့ သောက်ရေထဲမှာလည်းအဆိပ်တွေခတ်တာကိုလည်းဖော်ပြထားတာရှိပါတယ်။

ကျမအမြင်ပြောရရင်စစ်ဖြစ်တဲ့အခါ
တစ်ဖက်ကိုခါတုလက်နက်ကိုသုံးပြီးနောက်တစ်ဘက်ကိုဖိအဆိပ်သုံးပြီးရန်သူရဲ့စစ်သားတွေနဲ့
ပြည်သူတွေကိုရောဂါရအောင်လုပ်တယ်။
ဖိအဆိပ်ကိုတဖက်စစ်တပ်ရဲ့သီးပင်စားပင်တွေကိုဖျက်ဆီးတဲ့နေရာမှာလည်းသုံးပါတယ်။
ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းမှာတော့ USA နဲ့ ဗြိတိသျှ တို့ ဖိအဆိပ်ကိုပိုပြီးခေတ်မှီအောင် ထုတ်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။
ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲမှာ USA က ဖိအဆိပ်ကိုအသုံးပြုပြီးအပင်တွေကိုအဆိပ်ခပ်ခဲ့ပါတယ်။

အမေရိကန်နဲ့ ဆိုဗီယက်တို့ရဲ့စစ်အေးတိုက်ပွဲမှာနှစ်ဖက်စလုံးကဖိအဆိပ်လက်နက်
တွေပိုပြီးတိုးတက်လာအောင်အပြိုင်အဆိုင် သုတေသနတွေပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။
ဆိုဗီယက်ကလည်းထောင်နဲ့ချီပြီးသုတေသီတွေကိုအသုံးပြုပြီးဖိလက်နက်အမျိုးမျိုးကိုရှာဖွေခဲ့ပါတယ်။
ဆိုဗီယက်ကျဆုံးပြီးတော့ သုတေသီတွေဟာလည်းပဲအလုပ်ပြုတ်ကြပါတယ်။
ဒီလိုအလုပ်ပြုတ်မှုရဲ့အကြီးဆုံးဆိုးရွားမှုကတော့ သုတေသီတွေဟာသူတို့ရဲ့
လေ့လာမှုတွေကိုရောင်းချမှုတွေရှိခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြထားတာတွေရပါတယ်။ ဒီအတွက်
စစ်အစိုးရဟာပညာရှင်တွေဆီကနေနည်းပညာတွေ ဝယ်နိုင်ပါတယ်။ ရုရှားမှာလူငယ်တွေကိုပို့ပေမဲ့
လည်းရုရှားတို့တရုတ်တို့ကတော့ ငါးသာပေးမယ် ငါးများနည်းကိုတော့ ပေးမှာမဟုတ်လောက်ပါဘူး။
သူတို့လည်းတနေ့ မြန်မာစစ်အစိုးရကသူတို့ကို ပြန်ပြီးစိန်ခေါ်မှုတွေလုပ်လာမယ်
ကိုယ်မွေးထားတဲ့မျောက်ကိုယ်မနိုင်တော့မယ့် အလုပ်တော့ ရုရှားတို့တရုတ်တို့တော့ဘယ်တော့မှ
လုပ်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ပြီးရင် ဒီအဆိပ်တွေကိုဘယ်နိုင်ငံကထုတ်လုပ်တယ်ဆိုတာရှာဖွေနိုင်တဲ့ အတွက်ကြောင့်
စစ်အစိုးရကသူတို့နိုင်ငံရဲ့ဖော်စပ်နည်းသုံးရင် သူတို့တွေအတွက်ဒုက္ခရောက်ရမှာပါ။

ဖိအဆိပ်ရဲ့အကြောင်းကိုကျမအနည်းငယ်ပြောပြချင်ပါတယ်။ဖိအဆိပ်ကိုတီထွင်တဲ့နေရာမှာအသုံးပြုတဲ့
အရာကတော့ အားလုံးသိကြတဲ့ ဘက်တီးရီးယား၊ ဗိုင်းရပ်၊ မိုဂျူ နဲ့အခြားအဆိပ်သင့်တဲ့ ပိုးပိုးတွေပါပဲ။
ဘက်တီးရီးယားကိုတော့အသုံးအများဆုံးလို့ ပြောလို့ရပါတယ်။ ဘက်တီးရီးယားပြောလို့
ဘက်တီးရီးယားတိုင်းကိုမကြောက်ကြပါနဲ့။ ဘက်တီးရီးယားကောင်းမွန်တဲ့ဘက်တီးရီးယားနဲ့ ဆိုးရွားတဲ့
ဘက်တီးရီးယား ၂ မျိုးရှိပါတယ်။ ကောင်မွန်တဲ့ဘက်တီးရီးယားကတော့ ကျမတို့အတွက်အသုံးဝင်ပြီး ခန္ဓာကိုယ်
ကိုလည်းကူညီထောက်ပံ့ပေးပါတယ်။ ကျမတို့ရဲ့ခန္ဓာအတွင်းမှာဝင်ရောက်လာတဲ့
ရောဂါတွေကိုလည်းသူတို့တွေကတိုက်ဖျက်ပေးပါတယ်။ ပြီးတော့ကျမတို့စားနေတဲ့ ဒိန်ချဉ်၊ cheese၊ ဘီယာ၊
ပိုင်တွေထဲမှာကောင်းမွန်တဲ့ ဘက်တီးရီးယားအုပ်စုပါဝင်ပါတယ်။

ဆိုးရွားတဲ့ဘက်တီးရီးယားကတော့ ကျမတို့ဆီကိုရောဂါတွေသယ်ဆောင်လာပေးကြပါတယ်။
ဘက်တီးရီးယားအမျိုးမျိုးရှိတဲ့အတွက်ရောဂါတွေကလည်းအမျိုးမျိုးပါပဲ။ တချို့ကတော့
ပြင်းထန်တဲ့ရောဂါတွေကိုပေးပြီးအလျင်မြန်မကုရင် လူ့အသက်ဆုံးရှုံးသလိုတချို့တွေကလည်းတဖြည်းဖြည်းနဲ့
ပြင်းထန်လာအောင်လုပ်တတ်ပါတယ်။ ဝိုင်းရပ်နဲ့မတူတဲ့
အားသာချက်ကတော့ဘက်တီးရီးယားကိုantibacterialလို့ခေါ်တဲ့ penicillin (ပင်နီစလင်)
ဆေးဝါးအုပ်စုနဲ့ကုသလို့ရပါတယ်။

ဇီဝလက်နက်ကိုအစားအစာတွေ၊ ပစ္စည်းတွေ၊ အဝတ်အထည်တွေထဲမှာထည့်ပြီးအဆိပ်အနေနဲ့
ရန်သူဘက်ကိုပို့ကြပါတယ်။ ဒီအဆိပ်တွေကိုရန်သူတွေ အသုံးပြုတဲ့သောက်ရေ၊
ရေတွင်းရေကန်တွေထဲမှာထည့်ခပ်ကြပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ကကြောက်ရွံ့နေတဲ့ ဇီဝအဆိပ် (လက်နက်)
ကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့ရောဂါအချို့ကိုကျမနည်းနည်းပြောပြချင်ပါတယ်။

Anthraxရောဂါ

ကတော့ဘက်တီးရီးယားကြောင့်ဖြစ်စေတဲ့ရောဂါပါ။ ဒီရောဂါကလူသားရောတိရိစ္ဆာန်တွေအားလုံးကိုပါ
ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ရောဂါပါ။ အန်သာရပ် က ကူးစက်လွယ်ပြီးသေစေနိုင်တဲ့ရောဂါတစ်ခုပါ။ လူသားတစ်ဦးနဲ့
တစ်ဦးဆီကိုတော့ ကူးစက်ဖို့ မလွယ်လှပါဘူး။ ဒီရောဂါအတွက်ကာကွယ်ဆေးတော့ရှိပါတယ်။
သို့ပေမဲ့လည်းဆေးအာနိသင်ကအရမ်းကိုမထိရောက်သလိုဆေးကနေရတဲ့
ဘေးထွက်ဆိုးကြီးတွေကလည်းများပါတယ်။ ရောဂါလက္ခဏာအစကတော့ နှာစေးပါတယ်။
ပြီးတော့အသက်ရှူဖို့ ခက်ခဲတဲ့အတွက် မြန်မြန်ဆန်ဆန် antibacterialနဲ့ ကုသရင်တော့
သက်ရောက်မှုရှိပါတယ်။ ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းမှာဂျာမနီကဒီရောဂါကူးဆက်မှုကိုအမေရိကန်နဲ့ စပိန်
မှာစတင်ပြီးပျံ့နှံ့အောင်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ စက်တင်ဘာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်
နောက်ပိုင်းမှာဒီဘက်တီးရီးယားတွေပါဝင်တဲ့ စာအိတ်တွေအမေရိကန်ပြည်သူလူထုလက်ခံရရှိခဲ့ပါတယ်။ ၁၈
ယောက် ကကူးစက်ခံရပြီး ၅ယောက်သေဆုံးမှုရှိခဲ့ပါတယ်။ဒါကြောင့်အမေရိကန်အစိုးရအတွက်
စာအိတ်ဖွင့်ဖတ်သူတွေဟာအကာအကွယ်သုံးပြီးမှ စာအိတ်ကိုဖွင့်ကြပါတယ်။

Botulismရောဂါ

အဓိကအကြောင်းရင်းကတော့ ဘူတူလီယမ် ဘက်တီးရီးယားဖြစ်ပြီးထိုစင်းဆိုတဲ့ အဆိပ်ကိုထုတ်လုပ်ပါတယ်။ မြေကြီးတွေ ရွံ့တွေကနေထွက်တဲ့ အဆိပ်တစ်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအဆိပ်ကအသက်ကိုသေစေနိုင်ပြီး ၁မီလီဂရမ် ဘူတူလီယမ်လစ်အဆိပ်သန့်သန့်ဟာဝက်ကောင်ရေ ၃ သန်းကိုသေစေနိုင်ပါတယ်။ ဒီအဆိပ်ကိုအစားအစာတွေထဲမှာထည့်အသုံးပြုကြပါတယ်။ Antitoxinနဲ့ အဲဒီအဆိပ်ကိုဖြေလို့ရပါတယ်။ ဒီဘက်တီးရီးယားအဆိပ်ကအရမ်းပြင်းပါတယ်။ ရောဂါလက္ခဏာကတော့ပါးစပ်ပြေ ခက်ပြီးအစားအစာမျိုချဖို့ အခက်အခဲရှိပါတယ်။ အဆိပ်ကအဓိကအာရုံကြောအစိတ်အပိုင်းကိုဖျက်ဆီးပါတယ်။ ဘက်တီးရီးယား က ကြွက်သားကိုဆွဲဆန့်တဲ့အတွက် ရောဂါကူးစက်ရင်တော့ မျက်လုံးရဲ့ကြွက်သားကိုသေစေတယ်။ ဒီလိုကြွက်သားကိုဆွဲဆန့်နိုင်တဲ့အတွက် ယခုခေတ်အလှကုန်အနေနဲ့အသုံးပြုလာကြပါတယ်။ အမျိုးသမီးတွေ အသက်အရွယ်ရလာလို့ ပါးရေတွန့်လာရင် အရေမတွန့်ရအောင် ဆေးထိုးကြပါတယ်။ အဲဒီဆေးမှာပါဝင်တာကတော့ ဘူတူလီယမ်ဘက်တီးရီးယားပါပဲ။ အမျိုးသမီးအလှကြိုက်သူတွေအနေနဲ့လည်းသတိထားရမှာပါ။ ကိုယ့်မှာကလေးငယ်ရှိရင်ပိုးပြီးသတိထားရမှာပါ။ ကိုယ့်အတွက်တော့ အလှပြင်ပစ္စည်းပေမဲ့ ကိုယ့်ကလေးငယ်အတွက်တော့ အဆိပ်တမျိုးပါ။

Ebolaရောဂါ

ကတော့ အဖျားရောဂါ သို့မဟုတ် သွေးယိုစီးမှုအဖျားဖြစ်ပြီးဗိုင်းရပ်ကနေဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ကုန်ဆေးတော့မရှိပါဘူး။ ရောဂါလက္ခဏာကတော့ အဖျား၊ ခေါင်းကိုက်၊ ခါးနာတယ်။ ပြီးတော့ ခန္ဓာကိုယ်မှာရှိတဲ့ အပေါက်အားလုံးကနေသွေးထွက်ပါတယ်။ ကာကွယ်ဆေးတော့ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိပေမဲ့လည်းစမ်းသပ်ခံသဘောမျိုးပဲရှိပါသေးတယ်။ တချို့ ဆေးပညာရှင်တွေကပလိပ်ရောဂါဟာဒီရောဂါရဲ့ပျံ့ပွားမှုတစ်ခုဖြစ်တယ်လို့ ယူဆကြပါတယ်။

ဇီဝအဆိပ်ကိုအသုံးပြုတာရပ်တန့်ဖို့ကိုဂျနီဗာသဘောတူညီချက် ၁၉၂၅မှာဇီဝလက်နက် ထုတ်လုပ်မှုသို့လှောင်သိမ်းဆည်းထားမှုသယ်ဆောင်မှုတွေကိုတားမြစ်ခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမဲ့လည်းနိုင်ငံတချို့ကတော့ထုတ်လုပ်မှုတွေ ရှိနေသေးပါတယ်။ ဇီဝအဆိပ်ရော၊ ဓါတုအဆိပ်ပါ ဘယ်ကထုတ်လုပ်သလည်းဆိုတာခြေရာခံလို့ရပါတယ်။ သူတို့သုံးတဲ့ နည်းတွေကိုအခြေခံပြီးဘယ်နိုင်ငံကနေထုတ်လုပ်တယ်ဆိုတာသိနိုင်တယ်လို့ UN စုံစမ်းဖော်ထုတ်သူတစ်ဦးကပြောဖူးပါတယ်။

တချို့ ဓါတုအဆိပ်ရောဇီဝအဆိပ်ပါ
ပမာဏအနည်းငယ်အတွင်း လူကိုအချိန်တိုအတွင်း သေစေနိုင်သလိုတချို့ကတော့ အချိန်ကြာမြင့်ပါတယ်။
ကြာမြင့်စေတာကအဆိပ်ရဲ့ ပမာဏအနည်းအများ၊ အာနိသင်၊ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ အဆိပ်ရသလည်း၊
အစားအစာကလား၊ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကလား၊ အရေပြားကလား၊ ပြီးရင် လူတယောက်ရဲ့မျိုးရိုးဗီဇအရ
ခန္ဓာကိုယ် ခုခံအားကောင်းမှု၊ အမျိုးမျိုးကြောင့် အချိန် ကြာမြင့်မှု ရှိပါတယ်။ ဥပမာပြောရရင် အာရှသားနဲ့
အာဖရိကသားတွေရဲ့မျိုးရိုးမတူညီမှုအပေါ်မှာလည်း ပဲခုခံအားခံနိုင်ရည်အားတွေ ကွဲပြားနိုင်ပါတယ်။
အချို့အဆိပ်ဟာအာရှသားတွေအတွက် အရမ်းပြင်းထန်ပေမဲ့ အာဖရိကသားတွေအတွက်
တော့အာရှသားတွေခံစားရသလောက်မခံစားရပါဘူး။ ကျမအမြင်ပြောရရင်
စစ်အစိုးရဟာအခြေအနေကိုကြည့်ပြီးတိုင်းရင်းသားဒေသမှာအချိန်ကြာမြင့်တဲ့အဆိပ် ကိုပိုပြီးသုံးဖို့များပါတယ်။

ဇီဝအဆိပ်ရောဓါတုအဆိပ်ကိုပါ သွေးစစ်ရှာဖွေလို့ ရပါတယ်။
ပြီးရင်ဘယ်အဆိပ်မျိုးလည်းကုသလို့ရနိုင်တဲ့အဆိပ်
ဆိုရင်ကုသနိုင်သလိုကုသို့ဆေးမရှိရင်လည်းအဆိပ်ပိုပြီးမပျံ့ပွားအောင်ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်ရမလည်းဆိုတာအဓိ
ကောင်းဆုံးစိတ်အချရဆုံးဆရာဝန်တွေနဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြပါ။ ကရင်တွေဘိုးဘွားစဉ်ဆက်အလိုက်ပြောတဲ့
တာပလော်နေဂေနေတာအူးဆိုတာလည်းရန်သူမဟာမိတ်နဲ့ တွေ့ဆုံတဲ့အခါမှာမမေ့ကြပါနဲ့။

တချို့ကျမတို့ကရင်ခေါင်းဆောင်တွေ
သေဆုံးခြင်းရဲ့နောက်ခံသမိုင်းကြောင်းကစစ်အစိုးရဆီကအဆိပ်မိခဲ့လို့ဆိုပြီးမသင်္ကာမှုတွေရှိခဲ့ပါတယ်။
ဒီအတွက်ကျမတို့ အတိအကျမဖော်ပြနိုင်သေးပါဘူး။ သံသယရှိတဲ့ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ မသေဆုံးခင်
နောက်ခံကျန်းမာရေးသမိုင်းကိုကျမတို့ပြန်ယူရမှာပါ။ ကျမအထင်ပြောရရင် တနေ့သေဆုံးသွားတဲ့
ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ရုပ်အလောင်းကနေ ပြန်ရှာဖွေလို့ ရနိုင်တယ်လို့ ကျမမျှော်လင့်ပါတယ်။
ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းတာကတော့
စစ်အစိုးရဟာကရင်တွေရဲ့နောက်ခံသမိုင်းပြန်ယူမှာကိုပဲစိုးရိမ်လို့လားမသိပါဘူး KNU
နယ်မြေတွေသိမ်းပိုက်လိုက်တိုင်းသင်္ချိုင်းတွေကိုမြေလှန်ပစ်လိုက်ပါတယ်။
ကျူပင်ခတ်ကျူပင်မကျန်တာတောင်မကတော့ပါဘူး ကျူရဲ့ပြာပါမကျန်စေနဲ့
ဆိုပြီးကျမတို့ရဲ့သမိုင်းအားလုံးကိုဖျောက်ဖျက်နေပါတော့တယ်။

ကျမတို့ ကရင်တွေ စစ်အစိုးရနဲ့ဆက်ဆံတဲ့အခါသတိရှိဖို့ကရင်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းသာမကပါဘူးရဲဘော်တွေ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးတွေကိုလည်းသတိရှိကြဖို့တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်။

ဥပမာကရင်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတစ်ဦးကနေအစားအသောက်ကနေရလာတဲ့အဆိပ်ဖြစ်စေ၊ လက်ဆောင်ပစ္စည်းကနေရလာတဲ့

အဆိပ်တွေကလည်းကရင်အသိုင်းဝိုင်းအတွင်းမိသားစုအတွင်းမှာအဆိပ်တွေပျံ့နှံ့မှုကိုစိုးရိမ်ရသလိုဘုန်းကြီးတွေ ကလည်းဆွမ်းကနေဖြစ်စေ၊ ရလာတဲ့ ကန်တော့ပွဲတွေမှာလည်းပဲအဆိပ်တွေပါလာရင် ဘုန်းကြီးကအစဒကာတွေအတွက်ပါစိုးရိမ် မိလို့ သတိပေးရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ရှေ့တန်းထွက်တဲ့ရဲဘော်တွေကလည်းပဲမိမိတို့အသုံးပြုတဲ့ ရေတွင်းရေကန်ကိုသတိရှိရှိအသုံးပြုကြပါ။

စစ်အစိုးရရဲ့ အဓိကပစ်မှတ်ဟာကရင်လူမျိုးတွေဖြစ်တယ်ဆိုတာကရင်တွေ မမေ့ကြပါနဲ့လို့ပြောပါရစေ။

ကျမရေးတဲ့စာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တိုက်ရိုက်ဝေဖန်အကြံပြုချင်တယ်ဆိုရင်တော့ nawwahwahpoe@gmail.comကိုပေးပို့ကြပါလို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

<http://www.thawthikho.blogspot.com/>